

Du som är fastighetsägare

Som fastighetsägare har
du ansvar för renhållning,
växtlighet och snöröjning.

Lagar som styr

Det finns flera lagar som reglerar vem som ansvarar för vad när det gäller gaturenhållning, snöröjning och liknande åtgärder.

Dessa är:

- Plan- och bygglagen (8 kap, 15 § och 11 kap, 19§)
- Lag med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning (2§, 3 §, 12 §)
- Jordabalken (3 kap 2 §).

Gotlands kommun har också beslutat om en lokal bestämmelse genom så kallad allmänna lokala ordningsföreskrifter:

Gångbanerenhållning i Gotlands kommun. I korthet beskriver dessa lagar och bestämmelser att kommunen ansvarar för gaturenhållning, snöröjning och liknande åtgärder på gator, torg, parker och andra allmänna platser där kommunen är huvudman. Vart kommunen är huvudman framgår av gällande detaljplaner. Dessa orter är idag Visby, Slite och Hemse.

Fastighetsägarna ansvarar för gångbanor eller andra utrymmen utanför fastigheten som behövs för gångtrafiken. Detta gäller året om. Om fastighetsägaren inte åtgärdar det som denne ansvarar för kan de behöva betala ett vite/böter. Åtgärdas det heller inte då, utför kommunen åtgärder på fastighetsägarens bekostnad.

1. Fritt fram på gångbanan

Som fastighetsägare är det du som ansvarar för att gångbanan längs din tomt hålls ren så att fotgängare kommer fram utan problem.

Att hålla rent runt din fastighet är en fråga om framkomlighet och trafiksäkerhet, men handlar också om trivsel och trevnad.

På vissa ställen finns grönyta mellan din tomt och gångbanan. Detta har ingen betydelse, gångbanan utanför din fastighet är fortfarande ditt ansvar.

Se därför till att:

- Ta upp skräp som finns utanför din fastighet och ta hand om skräpet på rätt sätt. Du får inte flytta det från gångbanan till gatan eller sopa ner det i rännstenar eller rännstens-/dagvattenbrunnar. Underlätta istället för regnvattnet att rinna ner i rännstensbrunnarna genom att hålla dem fria från skräp och löv.
- Ta bort ogräs som växer i gångbanan.

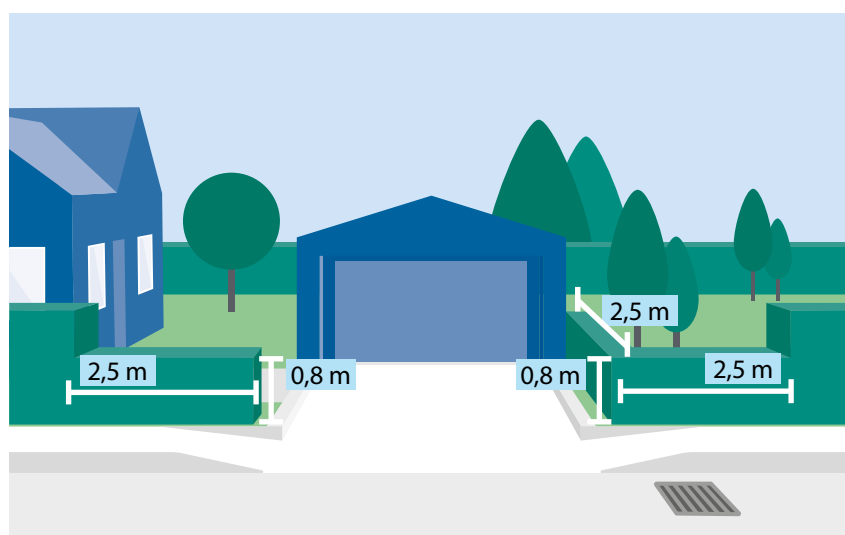

2. Säkra sikten – regler för buskar, häckar och träd

För att undvika onödiga olyckor och skapa en säker trafikmiljö är det viktigt att sikten är god i korsningar och vid utfarter. Både gående och trafikanter måste hinna upptäcka varandra i tid. Om du behöver spärra av, stänga av parkeringsplatser, ställa upp en skylift, ställning eller container på kommunal mark måste du ha en trafikanordningsplan (TA-plan) samt söka markupplåtelse hos Polismyndigheten. Den som ansöker ska ha genomfört "Arbete på väg". Här följer reglerna för vad som gäller för buskar, häckar och träd.

Buskar och häckar – krav på fri sikt:

Dina växter får inte inkräkta på trafiksäkerheten. Sikten får inte skymmas, och därför gäller specifika höjdbegränsningar för växtlighet nära gatan.

VID UTFART:

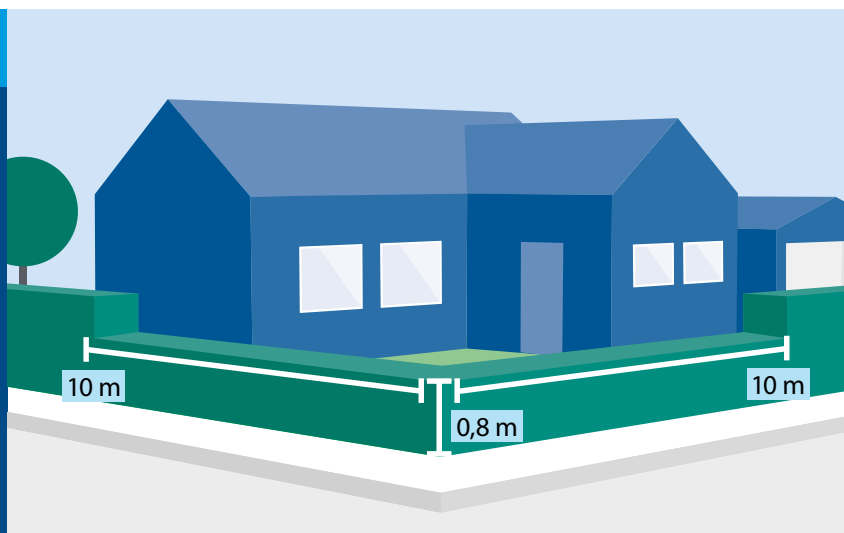
Om du har en utfart mot gatan måste du säkerställa att du ser trafikanter och att de ser dig.

- Växterna får inte vara högre än 80 cm från gatan.
- Sikten ska vara fri minst 2,5 meter från gatan eller gångbanan in på utfarten.

VID HÖRNTOMT:

Om din tomt ligger vid en gata, gång- eller cykelbana gäller reglerna för den så kallade "sikttriangeln".

- Växterna får inte vara högre än 80 cm i korsningen.
- Detta gäller inom ett område som sträcker sig minst 10 meter åt vardera hållet från gathörnet.

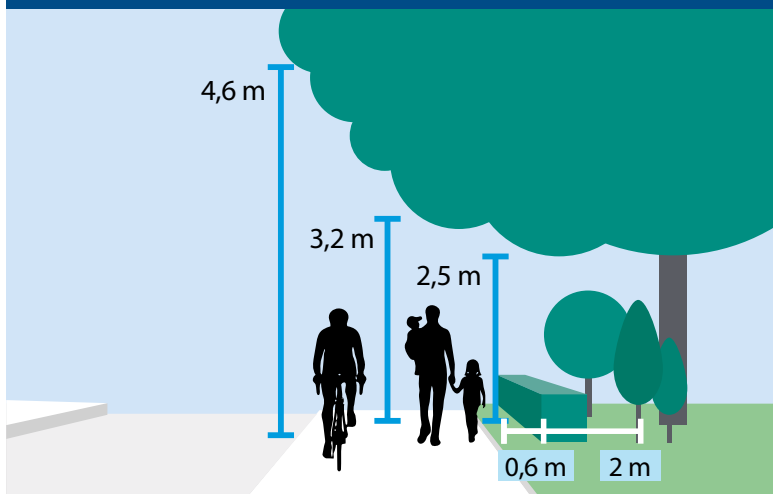
Träd – krav på fri höjd:

Om du har träd eller buskar som sträcker sig utanför tomtgränsen måste du se till att det finns fri höjd under grenarna. Detta är för att trafikanter, gående och fordon (exempelvis snöröjningsmaskiner) ska kunna passera utan hinder.

HÖJDGRÄNSER FÖR PASSAGE

Följande minikrav gäller för den fria höjden under växtligheten:

- Över gångbana: Minst 2,5 meter.
- Över cykelväg: Minst 3,2 meter.
- Över körbana: Minst 4,6 meter.

Att tänka på vid nyplantering:

Ha i åtanke att träd och buskar växer! För att slippa problem i framtiden är det klokt att planera placeringen noga redan vid planteringsstillfället:

- **Stora buskar och träd:** Bör placeras minst 2 meter innanför tomtgränsen.
- **Häck- och mindre buskplantor:** Bör placeras minst 60 cm innanför tomtgränsen.

Hör gärna med en plantskola för att få tips om växter som passar din tomt klimat- och funktionsmässigt, samt hur mycket olika arter breder ut sig med tiden.

Lämpliga häckväxter:

Friväxande låg häck:

- Liten svart aronia
- Björkspirea
- Hybridspirea
- Mahonia
- Ölandstok

Klippt häck:

- Avenbok
- Bok
- Hagtorn
- Häckkaragan
- Idegran
- Liguster
- Måbär
- Naverlön
- Oxbär
- Spirea
- Syrén

Beträffande planteringsavstånd och beskärning, rådfråga plantskolan i samband med inköp.

Skymmande av samhällsfunktioner:

Utöver kraven på fri sikt och fri höjd är det fastighetsägarens ansvar att se till att växtligheten inte påverkar viktig infrastruktur. Dina växter får inte skymma:

- Vägmärken och trafikskyltar
- Gatubelysning

3. Skotta och halkbekämpa

På vintern är det extra viktigt att se till att gångbanan vid din fastighet är framkomlig och halkfri.

Du som fastighetsägare har ansvar för att gångbanan utanför din fastighet är säker att gå på **A** (se illustrationer på nästa sida).

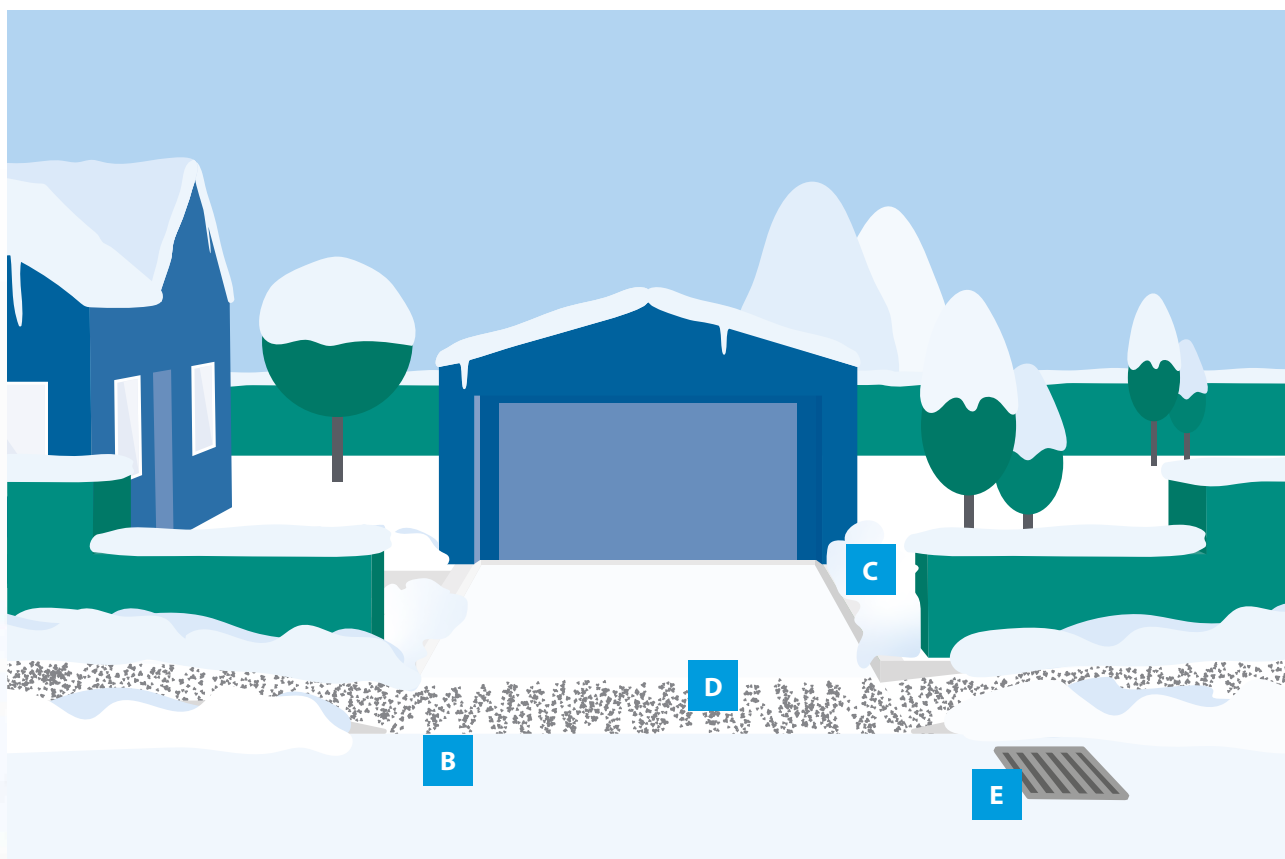
- Snö ska skottas bort så snart som möjligt, både från gångbanan och eventuella tillfarter mellan körbanan och fastigheten. **B**
- När du skottar snö från din garageuppfart eller entré ska snön läggas upp på din egen tomt. **C** Snön får inte skottas ut på gatan.
- Se till att du har tagit bort snön framför brevlådan och sopkärlen. Ta även bort snön på locken på sopkärlen. Brevlådor och sopkärl ska alltid vara placerade innanför tomtgränsen så att de inte är ett hinder för snöröjningen eller gående.
- Se till att skotta upp en öppning i snövallen vid korsningar så att gående lättare kan gå över gatan. **B**
- Märk upp låga staket, häckar och liknande vid tomtgränsen med pinnar, så underlättar du för maskinförarna som röjer snön på gatorna.
- När det är halt ska du sanda (eller salta) gångbanan. Tänk på att inte överdosera. **D**
- Håll gärna rännstensbrunnarna fria från snö, löv och skräp så att smältvattnet att rinna undan. **E**

Behöver du hjälp?

Som fastighetsägare eller boende ansvarar du själv för snöskottning och halkbekämpning på din tomt, gångväg och infart. Om du inte har möjlighet att utföra detta själv kan du vända dig till aktörer på marknaden som erbjuder snöskottning och halkbekämpning mot betalning.

Många företag erbjuder abonnemang under vintersäsongen. Du kan söka efter lokala utförare på webben eller genom att fråga i din närmiljö.

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen har lämnat denna broschyr i din brevlåda eftersom växtligheten på din fastighet eventuellt inte uppfyller rådande riktlinjer. Frågan kommer nu att utredas och ni kommer bli kontaktade av enhet byggprocess och tillsyn för vidare information i ärendet.

Som regel ska en tomt hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer." Plan- & bygglagen 8 kap 15 §. Om lagkravet inte följs kan det innebära att ni får ett föreläggande med vite.

För att undvika vite kan du själv se till att riktlinjerna följs så att sikten blir fri och trafiken säker.